

פ ר ר ק ר ל ס 145/ג

מישיבת ועדת הכספים, שהתקיימה ביום ד', ג' באדר
תשי"ד (1.9.54) בשעה 13.15.

=====

- נכסות:
- י. חברי הועדה:
  - א. הרצל
  - ח. לסדן
  - י. בדר
  - ס. בז'רבו
  - א. טרופ
  - י. בר-יהודה
  - ז. שפר
  - ק. לוז

- פוזמנים:
- טר ספיר - המנהל הכללי של האוצר
  - טר פלד - המנהל הכללי של משרד הפיתוח
  - טר קיטרון - מטעם משרד המשפטים
  - טר טורוקר - מטעם משרד האוצר
  - טר בזק - מזכיר ועדת הכספים

סדר-היום: 1. חוק התקציב לשנת 1954/55 (תיקון), תשי"ד - 1954
2. שונות

היו"ר י. בדר: פותח את הישיבה.

אקרא את הנוסח המפורסן של חוק התקציב לשנת 1954/55 (תיקון), תשי"ד - 1954. (קורא)

סעיף 1

י. בדר: בסעיף קטן (ג) אני מציע למחוק את המלים "קניית מטבע חוץ, הסכמים מסחריים"

הצבעה

הצעת חה"כ בדר לסעיף 1 (ג), כב"ל - נפלה

הצעת חה"כ רובין לסעיף 1 (א): "בסעיף הוצאה 48, הוצאות תקציב הפיתוח, במקום המספר 168,000,000 יבוא המספר 215,000,000 - לא בתקבלה"

הצעת חה"כ רובין לסעיף 1 (ב), למחוק את הסעיף - לא בתקבלה

הצעת חה"כ וילנר לסעיף 1: בפסקה (א) במקום 196,000,000 יבוא 221,963,000; פסקה (ב) ו-(ג) תמקנה, ובמקומן יבוא: (ב) סע על רווחי חברות זיחידים העוליים על 50,000 ל"י לשנה - 10,000,000 ל"י; (ג) סע על רווחי חברות זרות - 12,963,000 ל"י; (ד) החזר הלוואות שניתנו על ידי הממשלה במטבעות תקציב הפיתוח - 11,000,000 ל"י; (ה) רווחי הסדינה מסחריים ומכרות הטולאמיה והסופעלים - 10,000,000 ל"י - לא בתקבלה

סעיף 1. כהצעת הממשלה - נתקבל

סעיף 2. כהצעת הממשלה - נתקבל

סעיף 2

הצעת חה"כ רובין להוסיף סעיף חדש
בזו הלשון: "בסעיף 1 של חוק התקציב
לשנת 1954/55 יבוא במקום 572,525,000
ל"י - 607,525,000 - לא נתקבלה

אני גם כן מציע להגדיל, אבל רק אחרי
שאסכם אוכל לוטר מהו הסכום הסדווייק.

י. בר-יהודה:

ההצעה הנ"ל של חה"כ בר-יהודה,
מבחינה עקרונית - לא נתקבלה

סעיף 3

הצעת חה"כ רובין לסעיף 3, למחוק את
החלוקה של הסעיף לסעיף ששנה (א) ו-(ב)
ולסמן מה שהיה סעיף ששנה (ב) כפסקה (3) - לא נתקבלה

ההצעה הנוספת של חה"כ רובין, בכל מקום
בו נאמר שר המוצר יאמר שר הפיתוח - לא נתקבלה

הצעת חה"כ וילנר לסעיף 3, בפסקה (א)
במקום "באישור ועדת הכספים של הכנסת"
יבוא "הכנסת" - לא נתקבלה

אני מציע שגם בסעיף 3 (ב) יהיה כתוב "באישור
מוקדם שלועדת הכספים של הכנסת".

י. בר-יהודה:

אני רוצה לציין כי במסך כל עבודתה של ועדת
הכספים לא צמחו כל תקלות בוידון זה.

היו"ר י. גורן:

אנו מעדיפים לא לשנות את הנוסח ולהשאירו
כנוסח של החוק בשנה שעברה, אבל אם סליעים
שבנויים שאינם קטורים בכל סיבוכים, יענה על כך היועץ המשפטי.

מר ספיר:

כאן הקושי הוא בזה, שאם לא יהיה כתוב
"באישור מוקדם" פירוט הדבר שאם שר המוצר
העביר סכום מסעיף לסעיף, הוא יכול שביום אחרי שנתיים הזמן הסותר לשימוש
בעודפים לקבל אישור, ולזה איש אינו מתכוון.

י. בדר:

איבני יודע מה הן האימפליקציות של הצעה זו
לגבי חוק התקציב שאנו קבלנו אותו כבר.
סוף סוף אנו דנים רק בתיקון, והחוק הזה שהוא כעת לפנינו דן רק בתקציב
הפיתוח. מולם נתקבל בכנסת חוק התקציב הכללי, שם טופיע בדיוק אותו דבר,
ואני מבקש לא לתקן רק לגבי חלק של החוק פרינציפ שקבלתם לגבי רוב התקציב.

מר סיטרנו:

אני מציע למחוק במעיף 3 את החלק שמפסקה
(1) עד פסקה (2) ועד בכלל.

י. בדר:

ההצעה הנ"ל של חה"כ בדר - נפלה

סעיף 3. כהצעת הממשלה - נתקבל

סעיף 4

אני מציע להוסיף, באישור ועדת הכספים של
הכנסת.

י. בר-יהודה:

ההצעה הנ"ל של חה"כ בר-יהודה - לא נתקבלה

סעיף 4. כהצעת הממשלה - נתקבל

סעיף 5

הצעת חה"כ בז'רנו לטעיף 5, להוסיף בסיפא:
(ג) הלוואות והשקעות ל"חברת תיכנון הסימ
לישראל" ל"חברת סקורות" ול"סנהל הסימ" -
תינתנה רק לאחר ההכנסת מיטרה את התוכניות
לביצוע מטעמי הסימ - לא בתקבלה

סעיף 5, בהצעת הממשלה - נתקבל

סעיף 6, בהצעת הממשלה - נתקבל

סעיף 6

סעיף 7, בהצעת הממשלה - נתקבל

סעיף 7

ענין הפרדסים

ס. בז'רנו:

מתפול קבלתי תשובה מספרד האוצר לשלחתי,
סה ביחס להחלטת הממשלה לנסוע פרדסים
על חשבוניה; במסר לי שאין הממשלה החליטה על כך. בינתיים בררתי את
הענין ונודע לי שהתשובה נכונה, הממשלה עדיין לא החליטה, אולם הוסיפו
ואסרו לי שהיא עומדת להחליט על כך, ושכפי הנראה היא כבר התחילה
לבצע את הענין לפני ההחלטה. אני ממכור להצעת שרה אוצר שהביא לפני
ועדת הסרים הכלכליים, שעל חשבון הממשלה ובבעלותה ינטעו פרדסים, בדה
לי 140 אילי דונים. אני מבקש את סנהל מסרד האוצר שיסביר לי מהי התוכנית
וטבין הממשלה תיקח כמתייחס אליה.

י. בר-יהודה:

יתכן שהממשלה עד סוף השנה תחליט בעוד
כמה עשרות דברים, אבל אין אנו יכולים
קעת לדון על זה. יכול שבר כנסת מראשו להציע להוסיף או להפחית בסעיף
מסויים, או להכביט סעיף חדש, אבל אין אנו יכולים לדרוש מהממשלה להסביר
את הדברים שאינם מושגת עליהם אבל שרם החליטה.

היו"ד י. גורי:

כמדובר בסעיף על הקצבות כספים לחברות
ומתייבאים על נטיעת פרדסים, הודיע לי
סר בז'רנו שמה אדם יקבל באורים הפנימיים את הדעת יצביע בעד הסעיף, ואם
לאו יתכן שיצביע נגדו או ישמור זכות הסתייגות. על כן הסכמתי לבירור זה.

סר ספיר:

בנוגע לשאלת הפרדסים אני מבכר לקבל הסברים
מסר האוצר. הענין עדין לדין בועדת הסרים
לעניינים כלכליים ומחר כך הועבר לדין בממשלה. אני יכול לומר שאין צורך
להכביט בתקציב הקצבה מיוחדת, מפני שיש שתי חברות שהמפטרופוס שותף בהן
ב-50 אחוז - "הדרי ישראל" ו"פרדסי ישראל". לחברת "הדרי ישראל" יש חצי
מיליון ל"י, היא חברה עצמאית ויכולה להשקיע את הכסף הזה בנטיעת פרדסים.
אבל את הענין לפרטיו מוטב לברר בנוכחות שר האוצר ביום ב' הבא. אני רק
רוצה להדגיש כי אין לזה כל קשר עם התקציב.

ס. בז'רנו:

לפי טעה אני מבקש לרשום לי הסתייגות לסעיף
זה אם הצעתי לא תקבל; אני מציע להוסיף
לירה אחת על הסכום 2.5 מיליון ל"י הסופיע בסעיף זה.

הצעת חה"כ בז'רנו, כנ"ל - לא נתקבלה

הצעת הממשלה - נתקבלה

ס. בז'רנו:

אם הסברי שר האוצר יביחו את דעתי, מותר
על הסתייגותי.

בסעיף, שיכון עממי" אני מציע להפחית את

הסכום בלירה אחת.

הצעת חה"כ בז'רנו, כנ"ל - לא נתקבלה

סעיף, שיכון עממי", בהצעת הממשלה - נתקבל

מפעלי תרובלה

היו"ר י. גורלי:

כבר בשנה שעברה היו חברים בוועדת הכספים
סטענו נגד הסעיף הזה, לא נגד ההקצבה כי אם
נגד טבנה החברה הזו שאין משתפים בה את כל ישובי הנגב. מולם הביטור בשאלה
זו לא נקתיים, וחושבני שגם זה"כ ציזלינג יאשר כי עשיתי טאפציה כמה פעמים
לקיים את הביטור, אבל טטום סיבות טוביקטיביות לא יכולנו לקייטו.

מר פלד:

המטלה, או המדינה, מטתפת עם כל מיני
גורמים במפעלים טובים, במקרה אחד היא
מטתפת קבוצה אחת ובמקרה אחר - קבוצה אחרת. למשל, המטלה שותפת במפעל
הנקרה, וטבים וחוטרים כיטיים", ואין יכולים לבנו שטר בעלי התעסיה ולטעון,
מדוע לא שיתפו גם אותם. אם המטלה נכנסה לשותפות עם אחד הקיבוצים
והקבוצות, אי אפשר לוטר לה שעליה לשתף את כל ארגוני העובדים בטרף.

ממד אחר בני טבין שיכולה לבנו טענה
טוצדקת, מדוע לא מטפקים עבודה לשטר ישובי הנגב. בקטר לכך ברצוני להודיע
לכם כי קבלתי אישית מכתב מהטוצעה האיזורית רמת הנגב, הכוללת את היטובים
שדה-בוקר, רביבים, כפר ירוחם, גבולות וטובי-שדה, ואטר מבקשת דמיון בענין
כניסת טסקי האיזור למפעלי התובלה. עניתי למכתב בהזטנה וקבעתי דמיון
שיתקיים העוד כמה ימים, ואני מקווה שטפצט דרך לשתף בעבודה את בני
היטובים החטרים בנגב, כי בטענה זו יש צדק טטויים. אבל אין הכרח וחובה
לשתף בהנהלת החברה את כל מי שירצה להשתתף בה, ולא נכון יהיה להכניס גופרים
אחרים טטום שזה יטרבל את פעולת המפעל ויכול לגרום לאי-טקט בחברה. הון
החברה הוט 300 אלף ל"י, ההון המטולם 231 אלף ל"י, טזה 156 אלף ל"י
על ידי המטלה ו-75 אלף ל"י על ידי אחד הקיבוצים והקבוצות. שטר המטיות
מחולקות בין 3 חברות, לכל אחת 8%, שעדיין לא הכניטו את הכסף, והן:
מפעלי ים הטלה, דטנים וחוטרים כיטיים ומפעל הפוטטטים.

י. בר-יהודה:

עצם העובדה שעוד לפני שחברות אלו פנו
הכניטו חותן ב-8% קובעת שאת החברה הזו הקים
טוסד מטלתי כטוסד טרנופוליסטי לעבודות העיקריות הגדולות של תובלה
בנגב של 3 החברות הב"ל, ולפי טצב הענינים כרבע זה יהיה אולי 90 מחוז של
התובלה המטטורית אם לא 100 מחוז. טטרד הפיתוח טקים חברה טרנופוליסטית,
הוט טקים אותה לא בחיפה כי אם בנגב, איפה שכל ישוב המטיטב בו טעון
עזרה מיוחדת לפיתוחו, וזהו אחד המפקידים של מטרה הפיתוח. והרי לא טקרה
הדבר שהחברה הוקמה עם אחד הקיבוצים והקבוצות, זה לא היה טכרז שבא רק
אחוד הקיבוצים והקבוצות והיתר לא ראו, כי אם זה הטטרד מין שהוט במופן
ביתלי. על 231 אלף ל"י שטולם המטלה השקיעה בהלוטות טכוטי כסף גדולים,
אולי קרוב למיליון ל"י, כלומר הקצבה של מיליון ל"י לגוף הטיטבותי אחד.

גם עובדה היא שלט נותנים ליתר היטובים
עבודה, ועכטיו רק אטר טנהל מטרה הפיתוח שהוט יתן להם טטנו שלט יטעקו,
אבל זה צריך להיות לגטרי אחרת, צריכה להיות חלוקת עבודה, ואין בני אטר
טבטקום גוף הטיטבותי אחד יטתפו טניים, כי אם כל מי שירצה טיטובי הנגב,
טטום שזהו נגב. זה עושה רוטם של איזה מידור מפלגתי בלתי הוטן, של שיטוש
בכספי המדינה לקרובים לטר.

מר פלד:

מקדים ואומר שאני לא איט מפלגה, והטידור הזה
נעשה לפני שאני והטר הנוכחי הלינו בטטרד
זה. אבל אני חייב להטביר את הדברים מינים כך כפי שטיטר אותם זה"כ בר-
יהודה.

למה בכלל דרושה למדינה שותפות עם איזה
גוף אחר? - טטום שאין למדינה כוח, על ידי מקידיה, לארגן מפעל טסקי, אלא
היא מצרפת גוף טסקי אטר ישא בעול היום יומי. וגם במקרה זה בטביל להוזיל
את התובלה של המטצבים - ולפי טעה יש להתובלה תפקיד רציני טמד, עד שהרכבת
תקום, טטום טדמי התובלה מהנגב לחיפה עולים 10 ל"י לטונה פוטטטים, טכום
שווק למחיר הפוטטטים בחיפה - נוסקה החברה הזו, ולא לטם עטיית רווחים.
אני טמד טקטיד על כך שטרט למטורטיזציה לא יטתרו רווחים לחברה, כלומר
הקיבוצים לא יקבלו רווח על כספם, כי אם הם נותנים את כוחות העבודה

והאנשים המורכבים לפעולה. ונשאלת השאלה, למה לא לסתף את כל המסקינים? -
אני מוכר, אין למסקינים ענין להיות שותפים מאני שהחברה לא מחלקת רווחים,
אולם יש להם ענין לעבוד בחברה, דבר שאני מקבל אותו כטענה סוציאלית.
אבל אם תהיה התרוצצות מפלגתית בחברה, אין לזה כל תועלת ואין הדבר כלל
רצוי. זה צריך להיות מסק שאינו מקפח בעבודה את כל הישובים מאותה סביבה.

י. בר-יהודה:

אני מציע לסחוק את הסעיף הזה ובמקומו
לפתוח סעיף באותו סכום ולמותה מטה -
"מפעלי תובלה של מסקי הנגב". אגב, אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה כי כבר
נתקבל התיקון שלט יהיה כתוב רק "מפעלי תובלה" כי אם "מפעלי תובלה בע"מ".

הצעת חה"כ בר-יהודה, כנ"ל - לא נתקבלה

סעיף "מפעלי תובלה", כהצעת הממשלה - נתקבל

י. בר-יהודה:

אני שאלתי האם התקציב מבטיח את הקו -
רביבים והסביבה, ועל כך קבלתי תשובה,
כי בע"מ אפשר לומר "כן". הייתי מבקש תשובה יותר מחייבת.

א. הרצפלד:

הדבר הובטח בתקציב הסוכנות.

הי"ר י. גורי:

אנו צריכים לקבל פרטים נוספים בקשר
להלוואות לבתי סלון.

מר טורנוקר:

במסגרת מתן הלוואות לעזרה ועידוד להקמת
בתי-סלון, בעיקר לתיירות, במסגרת תוכנית
שנערכה לפני שנתיים, התחייבה הממשלה לתת הלוואות למפעלים אלה.
התחייבויות אלה של הממשלה צריכות להסתיים הסבה. קיימות התחייבויות בסכום
של 640 מלף ל"י כלפי בתי-סלון אלה. בשנים הקודמות הם קיבלו הלוואות בסך
כולל של 825 מלף ל"י. מספר החדרים אשר יותקנו ויוקמו יסתכם ב-370, ועל
ידי זה יגיע מספר החדרים בבתי-סלון סמוגים אלה - דרגה א' וב' - ל-2000
חדר עם 3500 מטות. בחדשי אפריל, מאי ויוני טרביית בתי-הסלון יהיו
תפוסים כמעט במלואם.

ישנה בעיה תמידית בכל העולם וגם אצלנו,
סעטי הסלונאות מבוססים על שני סוגי הכנסה - הכנסה מתיירי חוץ והכנסה
מתנועה פנימית. והמצב הוא כזה שהתיירות מבחוץ מרכוז במספר חדשים
בשנה, ויש עונות שנתיות הסלון עומדים ריקים, כי גם התנועה הפנימית דלה.
אולם אתה חייב לענות על דרישת השיא, כלומר אתה חייב להאזיק פוטנציאל
כזה של חדרים אשר יענה לצרכי העונה הנוערת. ההלוואות האלה באות להסלים
את הפרוגרסה הזו, טרביית ההסקעות כבר נעשו וההלוואות באות לאפשר סיום
העבודה.

ה. למדן:

האם אתם חייבים להקציב סכומים גם לבתי-
סלון גטוריים?

מר טורנוקר:

המדובר הוא רק בבתי-סלון בשלב של בניה,
או חלקים מסויימים הנמצאים בשלב של בניה.

הי"ר י. גורי:

עלינו לקבוע מה יהיה מספר ההסתייגויות
שרשאית תהיה להגיש ולנטק סיעת מס' י,
מטום לוועדת הכספים מחליטה על מספר ההסתייגויות שיכולה לנטק סיעה שאינה
נמצאת בוועדה.

ז. שפר:

אני מציע שתינתן לסיעת מס' י טוואית השעה
לביטוק 6 הסתייגויות אשר ייקבעו על ידי

הי"ר והסיעה, לפי רצון הסיעה.

אני מציע למסור לה לרשום לכל פרק
הסתיוגות שחת, אבל בזה אינני מדבר על הסכם

י. בר-יהודה:

לגבי הזמן.

הצעת חה"כ בר-יהודה, כנ"ל - לא בתקבלה

הצעת חה"כ ז. שפר - בתקבלה

הוחלט: לתת לסייעת סק"י סחצית השעה לניסוק
6 הסתייגויות לחוק התקציב ולתקציב
עצמו; ההסתייגויות ייקבעו על ידי
יו"ר ועדת הכספים וסייעת סק"י, לפי
רצון הסייעה.

הישיבה נועלה בשעה 14.45.